

straně musí býti překážka, pro niž nelze dluh zaplatiti nebo jinak plniti (rozh. 523 a 10174 Sb. n. s.). Takové překážky v souzeném případě na straně žalobkyně jakožto zmocnitelky a věřitelky žalované strany nebylo a nebyla proto žalovaná strana oprávněna peníze od žalobkyně přijaté jí nevydávati a složit je na soud na pouhou záповěď firmy L., s níž nebyla v příčině těchto peněz v žádném právním poměru a do jejíhož soukromého poměru k žalobkyni jí nic nebylo. Bylo proto oněch 10.000 Kč žalovanou stranou složeno na soud neoprávněně, ježto pro takové složení nebylo předpokladů § 1425 obč. zák.

Čís. 15504.

Spor o dluh mezi osobním dlužníkem a knihovním věřitelem není důvodem oprávnujícím hypotekárního dlužníka k složení dluhu u soudu.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv II 600/36.)

Žalobci přednesli, že koupili od Rudolfa H-a dům, na němž váží záznam zástavního práva pro pohledávku žalovaného, nyní vymáhanou exekučně exekucí nuceným zřízením práva zástavního. Pohledávku tu žalobci při koupi domu nepřevzali, nýbrž bylo ujednáno, že ji dá prodatel Rudolf H. vymazati a že bude zaplacená z kupní ceny za prodaný dům. Žalobci proto příslušnou částku zadrželi a poněvadž si na ni činil nárok Rudolf H., který již dříve podal na žalovaného žalobu podle § 35 ex. ř. a nyní žalobcům zakázal ji žalovanému vyplatiti, složili žalobci tuto částku podle § 1425 obč. zák. u soudu a domáhají se nyní proto zrušení exekuce k jejímu vydobytí na koupený dům žalovaným vedené. Nižší soudy žalobu zamítly, odvolací soud z těchto důvodů: Žalobcové odůvodňují složení knihovního dluhu u soudu tím, že na zbytek tržebné ceny na dům si činí nárok jak prodatel, tak žalovaný jako knihovní věřitel, dále tím, že Rudolf H. podal na žalovaného žalobu o nepřipusnost exekuce, a že by se vydali v nebezpečí placení dluhu po druhé, kdyby platili žalovanému a on pak ve sporu podlehl, neboť prodatel jim placení zakázal z důvodu, že je se žalovaným vyrovnán. Stalo se proto složení dlužné částky k soudu v jejich vlastním zájmu, nikoli v zájmu osoby třetí, totiž prodatele Rudolfa H-a, a vytýkají, že prvý soud neprávem žalobu zamítl, jako by složení u soudu bylo odůvodněno jen tehdy, jde-li o překážku s placením na straně věřitelově (žalovaného). Zákon (§ 1425 obč. zák.) dopouští ovšem složení u soudu z každého důležitého důvodu, neboť výpočet v uvedeném paragrafu je jen demonstrativní. Že by se muselo jednati o důležitý důvod v osobě věřitelově, zákon nepraví, a jest proto možno použití tohoto zákonného ustanovení ve všech případech, kde dluh nemůže býti z důležitého důvodu splněn. Jest však vždy nutným požadavkem, aby okolnosti, které mají býti důležitým důvodem pro složení dluhu u soudu, vyplývaly z dotyčného právního poměru samého. Tomu však tak v tomto případě není, a ne-

jsou proto žalobcové jako knihovní dlužníci oprávněni k soudnímu složení jen se zřetelem na pouhý zákaz osobního dlužníka. Rovněž nestačí skutečnost, že Rudolf H. podal proti žalovanému žalobu o nepřípustnost exekuce nuceným zřízením práva zástavního pro uvedenou pohledávku, zvláště když ve sporu tom nepokračoval a o tento spor, ač jemu byl žalobci opověděn, neprojevil vůbec žádný zájem, a nelze rozumně žádati na žalovaném, aby sám navrhl pokračování ve sporu s nemajetným dlužníkem při tak značné hodnotě sporu, když má svou pohledávku zajištěnou rozsudkem a podle něho zajištěnou nuceným zřízením práva zástavního na domě žalobci od Rudolfa H-a koupeném, z kteréžto zástavy může dojíti uspokojení (§ 466 obč. zák.).

N e j v y š š í s o u d nevyhověl dovolání.

D ů v o d y:

Právní názor odvolacího soudu, že důležitým důvodem k složení dluhu k soudu podle § 1425 obč. zák. mohou být jen okolnosti vyplývající z právního poměru mezi stranami, není mylný (§ 503 čís. 4 c. ř. s.). Ze znění zákona jest usuzovati, že složení se stalo po právu, jestliže nemohlo být plněno pro překážky, které se týkají věřitele. Je-li dlužník ochoten plnit, může překážka být jen na straně druhé, tedy na straně věřitelově. Knihovní pohledávka vázne v souzeném případě na nemovitosti, z této může věřitel požadovati uspokojení. Zákaz osobního dlužníka projevený vůči dlužníku hypotekárnímu, aby neplnil věřiteli, není překážkou plynoucí z poměru mezi hypotekárním věřitelem a dlužníkem a proto odůvodňující složení k soudu s účinkem zprošťujícím hypotekárního dlužníka. Správně tedy usoudil odvolací soud, že složení k soudu se nestalo právem podle § 1425 obč. zák.

Čís. 15505.

Byl-li dlužník povinen platiti podle exekučního titulu v tuzemsku v říšskoříšské markách, platil však podle úmluvy s věřitelem v tuzemské měně, jest pro otázku, zda pohledávka těmito platy byla zaplacená, rozhodný kurs valut, nikoli kurs devis.

(Rozh. ze dne 15. října 1936, Rv II 686/36.)

Žalující měla zaplatiti podle rozsudku krajského soudu žalované 3427 RM. Usnesením téhož soudu ze dne 3. května 1935 byla žalovaná na její návrh povolena přeměna exekuce zajišťovací v uhrazovací a byla povolena exekuce vnučenou dražbou nemovitostí. Žalující dlužila žalované firmě k 30. říjnu 1395 na kapitále a úrocích 4389.04 RM. Žalující tvrdí domáhajíc se prohlášení exekuce za nepřípustnou podle § 35 ex. ř., že zaplatila za tento dluh dle kursu částku 20.614.40 Kč, z čehož částky 16.645.80 Kč mělo dle kursu 681 Kč být použito k zaplacení částky 2443.11 RM. a zbytku se mělo použít k částečnému krytí útrat.